

Asia: VN/29230/2023

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen suoritteiden maksullisuudesta

Lausunnonantajan lausunto

Onko suoritteet jaoteltu tarkoituksenmukaisesti?

Vain osittain. Positiivista on opinnäytetöiden edullisempi hinnoittelu. Jaottelu ei huomioi tutkijalähtöistä tutkimusta, jonka suhteen tilanne on tällä hetkellä huono. Tutkijalähtöisen tutkimuksen rahoitus on niukkaa ja nyt ehdotetut suoritemaksut vaikeuttavat etenkin rekisteritutkimusten tekemistä. Tutkijalähtöiselle tutkimukselle olisi toivottavaa luoda oma kategoria.

Ovatko eri suoritteista perittävät maksut ymmärrettäviä ja oikeudenmukaisia?

Eivät. Suoritemaksut ovat aivan liian korkeita rekisteritutkimuksen tai muun tutkijalähtöisen tutkimuksen toteuttamiseksi. Liian korkeat maksut vaikeuttavat etenkin klinisen työn rinnalla tehtävää tutkimusta.

Esimerkiksi sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa valtakunnallisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan lausunnoista perittävistä maksuista on linjattu (1 § 3. mom.), että maksua ei peritä ilman ulkopuolista rahoitusta tai julkisen terveydenhuollon toimintayksikön, korkeakoulun, tutkimuslaitoksen tai muun julkisen tai yleishyödyllisen yhteisön rahoituksella toteutettavasta tutkijalähtöisestä tutkimuksesta annetusta lausunnosta. Vastaavanlainen linjaus olisi perusteltu myös tässä yhteydessä.

Suomen Fysioterapeutit huomauttaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon kehittäminen vaatii etenkin laadukasta rekisteritutkimusta. Pidämme kestävämmänä nykyistä suuntaa, jossa etenkin julkisen terveydenhuollon mahdollisuudet hyödyntää itse tuottamaansa tietoa tutkimuksissa on tehty

kohtuuttoman kalliiksi. Käytännössä rekisteritutkimukseen ei ole Suomessa tällä hetkellä mahdollisuuksia.

Suomi tuottaa erittäin hyvää rekisteriaineistoa ja meillä olisi kaikki edellytykset yhteiskuntaa aidosti hyödyttävän tutkimuksen tekemiselle. Toisilain voimaantulon jälkeen tutkimustyön mahdollisuudet ovat kuitenkin käytännössä romahtaneet. Suoritteiden hinnoittelua (ja tutkimusrahoitusta kokonaisuutena) tulee kehittää yhteiskunnan tarpeista käsin. Julkisen terveydenhuollon mahdollisuudet yhdistää opetus- ja tutkimustyö kliiniseen työhön eivät saa romuttua valtion maksuperustelain jäykän tulkinnan vuoksi.

Onko omakustanteisesti perittävä maksu ja tuntihinta Findatan työstä ymmärrettävä?

Ei. Kustannukset ovat erittäin korkeita. On vaikea ymmärtää, miksi etenkin julkisen sektorin opetussairaalat ja muut kliinisen tutkimuksen toimijat joutuvat maksamaan itse tuottamastaan tiedosta näin mittavia korvauksia. Nykyisellä hinnoittelulla järjestelmä estää rekisteritutkimuksen tekemisen ja heikentää oleellisesti mahdollisuuksia kehittää Suomalaista sosiaali- ja terveydenhoitoa.

Muut asetusluonnosta koskevat huomiot.

-

Korpi Juho
Suomen Fysioterapeutit ry